

REDAKCJA: BIAŁYSTOK, Kupiecka 1. Tel. 814. Za wydawnictwo odpowiedzialny: red. MIKOŁAJ ZDANOWICZ

Premier de Valera potępił terrorystów. W CIĄGU 5 MINUT IZBA GMIN

uchwaliła ustawę o walce z dywersantami Niemiec

Nowe wybuchy bomb w Londynie i Liverpoolu

DUBLIN, 27. 7. — Na wczorajszym posiedzeniu senatu zahrał głos premier de Valera, który w ostrych słowach potępił działalność terrorystów irlandzkich stojących na usługach Niemiec...

LONDYN, 27. 7. — Wczoraj późnym wieczorem nastąpił wybuch drugiej tego dnia bomby, tym razem na dworcu Victoria. Bomba eksplodowała w poczekalni bagażowej...

sta. Wybuch poczynił ogromne szkody w gmachu urzędu. Nieco później wybuchły dwie dalsze bomby — jedna w pobliżu parku miejskiego...

DALSZA SERIA.

LONDYN, 27. 7. — Zanotowano tu dwa nowe wybuchy, przypisywane terrorystom irlandzkim.

Czy za przykładem Tyrolu nie można przesiedlić Gdańszczan? Pytanie lotewskiego dziennika.

RYGA, 27. 7. — Dziennik „Rīts” zamieszcza korespondencję z Genewy, omawiającą artykuł czasopisma szwajcarskiego pt. „Dlaczego w Tyrolu południowym, a nie w Gdańsku”.

się osiągnąć drogą rokowań dyplomatycznych a z powodu Gdańska grożą komplikacje wojenne. W przeciwstawieniu do Tyrolu — pisze dziennik — utrzymanie status quo w Gdańsku jest zagadnieniem żywym dla Polski...

Francuski generał Doument stanie na czele misji wojskowej. Przed zakończeniem rozmów z Moskwą

LONDYN, 27. 7. — „Daily Mail” i „Daily Express” twierdzą, że obecnie jest już pewne pomyślne zakończenie rokowań z Moskwą.

podobnie w przyszłym tygodniu udadzą się do Moskwy misje wojskowe francuska i włoska. Na czele misji francuskiej stanie nie generał Colson, ani gen. Requin...

DELIKATNY PROBLEM.

PARYŻ, 27. 7. — Dzięki pośrednictwem rządu francuskiego Anglia zgodziła się ze swą stroną nawiązać rozmowy sztabowe z Sowietami w celu ustalenia szczegółów wykonawczych układu politycznego.

(—) W związku z morderstwem robukowskim dokonanym w Warszawie przy ul. Grzybowskiej 10 na osobie śp. Juliusa Koepke, władza Urzędu śledczego stwierdziła, że współdziałał w napadzie, a próba Antoniego Cereho, który — jak wiadomo — popisał samobójstwo, brał również udział w morderstwie...

S. p. ks. arcybiskup Ropp

na łożu śmierci

Ziemia źródłem polskiej siły jugosłowiański głos o roli naszego chłopca.

BIALOGRÓD, 27. 7. — Dziennik białogrodzki „Samouprawa”, główny organ partii rządowej zamieszcza artykuł p. t. „Ziemia źródłem siły”, omawiający szeroko rolnictwo w Polsce oraz aktualne zagadnienia z życia rolniczego. Artykuł charakteryzuje stosunki agrarne w Polsce...

osiągnięte w Polsce dzięki reformie rolnej akcji melioracyjnej i komasacyjnej. Wieś polska — pisze dziennik — której młode pokolenie stanowi podstawę armii polskiej chce w pełni uczestniczyć w wielkim trudzie tworzenia silnej i niepodległej Polski.

Zaostrzenie stosunków na Pacyfiku. Stany Zjednoczone zerwały traktat handlowy z Japonią

LONDYN, 27. 7. — Z Waszyngtonu donoszą, że rząd Stanów Zjednoczonych postanowił wypowiedzieć amerykańsko-japoński traktat handlowy z roku 1911.

Nie ulega wątpliwości, że najbliższym skutkiem wypowiedzenia traktatu handlowego będzie podjęcie ze strony Japonii pewnych zarządzeń odwetowych, w związku

z czym należy się spodziewać znacznego zaostrzenia stosunków amerykańsko-japońskich.

General Franco skapitulował przed nastrojami armii? Król Alfons ma wrócić na tron.

MADRYT, 27. 7. — Gen. Franco zaniesie — jak się zdaje — przywódcę w Hiszpanii monarchie. W tym celu postanowił nawiązać kontakt z królem Alfons XIII, przebywającym obecnie w Szwajcarii.

chistów hiszpańskich, ks. de Maura, który dotychczas przebywał na wygnaniu w Portugalii. Ma on przedyskutować z królem warunki powrotu na tron.

Francuska eskadra morską przybywa na Malte. Odpowiedź na włoskie manewry

LONDYN, 27. 7. — Według nadeszłej tu wiadomości francuska eskadra morską przybędzie dziś do angielskiej bazy morskiej w Malcie z oficjalną wizytą i pozostanie tam do dnia 29 b.m.

QUEIPPO DE LLANO W ARGENTYNIE. BUENOS AIRES, 27. 7. — Ogłoszono tu wiadomość, iż rząd argentyński udzielił agremi na mianowanie gen. Queippo de Llano ambasadorem hiszpańskim w Argentynie.

NIEMCY SPIESZĄ Z INTERWENCJĄ. LISBONA, 27. 7. — Przybyła tu niemiecka misja lotnicza, udająca się do Hiszpanii. W skład jej wchodzi gen. Schwellkart, kpt. Asmus i por. Schaer.

Pierwsza partia żydów wyjedzie na jesień do Guberni

LONDYN, 27. 7. — Minister kolonii wymieni możliwościami terenów, położonych w górnym kraju. Cały ten plan jest obecnie rozważany przez organizację uchodźców żydowskich w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych.

W kolach politycznych Londynu zwracają uwagę, że wizyta francuskiej eskadry w Malcie przypada na okres ćwiczeń włoskiej floty na wodach między Sycylią a Libią.

Kalendarzyk polityczny

ANKARA. Anatolijka agencja telegraficzna donosi urzędowo: poseł turecki w Brukseli, Kemal Husnu Taray, mianowany został ambasadorem w Warszawie.

OSLO. Król Zogu w wywiadzie prasowym oświadczył, iż zamierza w przyszłości osiedlić się ewentualnie w W. Brytanii, ale w chwili obecnej zamieszka w pobliżu Wersalu.

LONDYN. Król Jerzy zatwierdził nominację Charlesa Howarda Smitha, zastępcę pod sekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, na stanowisko posła w Kopenhadze.

RZYM. Minister Goebbels ma przybyć do Wenecji 8 sierpnia na otwarcie wystawy kinematograficznej. Goebbels ma zostać przez czas dłuższy w Wenecji.

BERLIN. Marszałek Göring kontynuował wczoraj swą podróż inspekcyjną po formacjach wojskowych. Zwiędził na lotnisko wodnosamolotowe, położone na północnym cyplu wyspy Sylt i dokonał inspekcji znajdujących się tam sił lotniczych.

SZTOKHOLM. Naczelny dowódca armii szwedzkiej gen. Sylvan udał się do Anglii w towarzystwie dwóch wyższych oficerów sztabowych na manewry armii brytyjskiej, które odbędą się od 17 do 19 września.

LONDYN. Odpowiadając na pytanie liberała Mandera, podsekretarz stanu Butler oświadczył w Izbie Gmin, że rząd Rzeszy nie uczynił żadnego przedstawienia oficjalnego wobec rządu londyńskiego z powodu kolportowania w Niemczech listów plik Kinga Halla.

PARYZ. Wczoraj o godz. 18.30 na lotnisku le Bourget wyładowali królowa Kenta. Po kilkudniowym pobycie w Paryżu para książęca uda się na wycieczkę samochodową po kontynencie.

BUKARESZT. Król Karol 2 gł. udał się w drodze wycieczki na pokładzie yachtu „Lucifer” z Konstancy w podróż wypoczynkową.

WASZYNGTON. Sekretarz stanu Hull odbył wczoraj dłuższą rozmowę z prezydentem Rooseveltem na temat sytuacji ogólnej. Odmówił on udzielenia jakichkolwiek szczegółów o tej konferencji.

Alarm lotniczy w Berlinie

Rozpoczęcie tygodniowych ćwiczeń opanowania

BERLIN 27.7. O godz. 15 ogłoszono w Berlinie stan pogotowia przeciwlotniczego, w ramach tygodniowych ćwiczeń opanowania.

Sygnal podzielał cywilnego pogotowia lotniczego i cywilne oddziały pogotowia zaufanego wojskowej i zamaskowanymi znakami rozpoznawczymi. Pozostałe to zapewne w związku z koncentracją w Berlinie na okres ćwiczeń zamieszkałych formacji wojskowych. Na lotniskach, rozleglonych po mieście, podaje się do wiadomości ludności, że w nocy działy się, oraz w następnych dniach nastąpi porównany atak lotniczy. Stan pogotowia ogłoszony był między innymi przez pierwszych żołnierzy „młodych” wczoraj, zamierzano jednak prób z powodu deszczu, który zmniżył widoczność, ćwiczenia opanowania w hali na okręgu podmiejskie Berlinu.

O godz. 18.15 nastąpił pierwszy alarm lotniczy. Pożegnaniu alarmu słychać było ostrzeżenia „alarmów” przez artylerię przeciwlotniczą.

Pierwszy alarm zakończony został o godz. 20.05.

MANEWRY WYSOKOGÓRSKIE. W Knechtbrunnal w Alpach niemieckich odbywają się obecnie manewry wysoce górskie na wysokości 2500 m, połączone z ostrym strzelaniem.

Zapełniają się więzienia gdańskie

Do chwili obecnej aresztowano już około 300 osób

Masowa czystka w szeregach partii narodowo-socjalistycznej

GDANSK, 27.7 (ATE) — Gdańska policja polityczna nie staje od dłuższego już czasu w znojmym trudzie. Do chwili obecnej aresztowano już ok. 300 osób. Wśród aresztowanych znajdują się wielu kierowników komórek org. SA i SS. Nie brak również najbardziej rasowych przedstawicieli partii narodowo-socjalistycznej. Sprawy niemieckie nimile się zatem komplikują, skoro więzienia w tak szybkim tempie się zapełniają.

DORĘCZONY AKT OSKARŻENIA.

GDANSK, 27.7 (ATE) — Przebywającemu już od 6 tygodni w gdańskim więzieniu śledczym polskiemu inspektorowi celniemu Lipskiemu doręczono wczoraj akt oskarżenia. Akt oskarżenia zarzuca Lipskiemu obrazę kancelarza Hitlera.

WYROK SKAZUJĄCY, BO TO POLACY

GDANSK, 27.7 (ATE) — W dniu wczorajszym sąd gdański skazał aresztowanych przed kilku dniami 10 młodych ludzi (Polaków) przemycających na obozach Y.M.C.A. w Wieżycy. Wyżej wspomnianym zarzuca się, iż przekroczyli nielegalnie granicę w Gdańsku. Sąd wymierzył każdemu z oskarżonych karę 1 miesiąca więzienia karnego.

CIĄGLE KLAMSTWA PRASY GDANSKIEJ.

GDANSK, 27.7 (PAT) — Prasa gdańska podaje do wiadomości w dniu 24 b. m., że w porcie gdańskim doszło do incydentu, polegającego na obrzuceniu kamieniami przez żolnierzy holenderskich marynarki wojennej „Kaper” gdańskiej łodzi policyjnej.

Przeprowadzone przez oddział władzy policyjnej dochodzenie wykazało, że władomości te były całkowicie zmyślone i należą do tej samej kategorii wyśnionych z palca wiadomości antypolskich, co nie istnieje w rzeczywistości. „Incydent” polsko-gdański w okolicy Renneburga, gdzie zdarzeni byli celnicy gdańscy i członkowie S. A. wymienia się z sobą szereg strzelców.

ODŁOŻY W IZBIE GMIN.

LONDYN, 27.7 (PAT) — W odpowiedzi na interpelację w sprawie przetożowania wojskowego w Gdańsku, parlamentaryjny podsekretarz stanu spraw zagranicznych Butler odpowiedział, że informacja, będąca w posiadaniu ministra spraw zagranicznych, nie

składają go w obecnej chwili do ocenienia sytuacji ze zbrojnym zanepokojeniem.

BERNARD SCHAW O SPRAWIE GDANSKIEJ.

LONDYN, 27.7 (ATE) — Bernard Schaw który w dniu wczorajszym odczytał kł. rozprawce swoich urodzin na zaproszenie korespondenta „Daily Express” — oświadczył, że Gdańsk będzie iskra, która wysadzi europejską bezkę „prohu” — odpowiedź na al. przeżycie. Zdaniem Bernarda Schawa sprawa gdańska jest sprawą polsko-niemiecką i więc należy w Niemcy, technicznie wciągając się w obecny czasach do wojny. Przypuszczając raczej, iż konflikt ten zlikwidowany zostanie na drodze pokojowej.

Za przywróceniem monarchii w Hiszpanii

wypowiadają się generalowie Queipo de Llano, Jague, Aranda i inni

Jaką rekonstrukcję rządu przeprowadzi gen. Franco?

PARYZ 27.7. (ATE). Gen. Queipo de Llano w rozmowie z hiszpańskim ministrem spraw zagranicznych gen. Jordana oświadczył, iż nadzszedł już czas, aby ostatecznie ugruntować sprawę ustroju Hiszpanii.

Zdaniem gen. Queipo de Llano najdopuszczalnym wyjściem z sytuacji byłoby przywrócenie monarchii. Tę samego zdania są gen. Jague, Aranda i inni. Jest rzeczą charakterystyczną, iż gen. Queipo de Llano zaprzeczył categorycznie

wszelkim werżom o nominacji na ambasadora hiszpańskiego w Buenos Aires.

PRASA FRANCUSKA O ROZGRYWCE HISZPAŃSKIE.

PARYZ 27.7. Prasa francuska podaje wiadomość, jakoby gen. Franco, który na terenie wewnętrznym w sposób wyraźny likwiduje ruch monarchistyczny, wydał mał w charakterze „płofia” innym kr. Maure, do przebijającego w Lorenie byłego króla hiszpańskiego Alfonsa XIII. W odpowiedzi ta prasa francuska traktuje jako dowód pewnego przesłania wewnętrznego, politycznego.

Wczorajsza prasa podaje poza tym, że gen. Franco ma przygotowaną listę nowego rządu.

L. ONCERT KIEPURY W GDYNI.

GDYNIA, 27.7 (PAT) — Wczoraj wiceczorem odbył się w Gdyni na Placu Gdynia-waldkim wielki koncert Jana Kiepurę za Fundusz Obrony Morskiej.

Na koncert znakomitego śpiewaka przybyło z Gdyni i całego wybrzeża około dwa dziesiątki tysięcy publiczności.

Wczorajsza impreza artystyczna w Gdyni zamieniła się w manifestację o charakterze narodowym i zakończyła się odśpiewaniem „Roty” i hymnu narodowego.

NOWY POLMILIONER POWIETRZNY.

WARSZAWA, 27.7 — W dniu 26 b. m. polskim linim lotniczym „Lot” przybył nowy pilotemierer polowy, jest nim pan Jan Kulskiowski, mechanik pokładowy. Jubileuszowy lot odbył on na trasie Berlin — Warszawa.

Pomimo porozumienia między Londynem a Tokio

Chiny nie zmieniają swej polityki wobec W. Brytanii

Szybkie postępy rokowań angielsko-japońskich w Tokio

TOKIO, 27.7 — Czwarte plenarne posiedzenie angielsko-japońskich konferencji odbyło się wczoraj po południu. Następcie od

Z CAŁEGO ŚWIATA.

Skroty telegraficzne.

— SZTOKHOLM. „Aftonbladet” donosi, że szwedzka Ekensvarvet w Kalmarze przystępuje do budowy zamówionego przez Polskę statku szkolnego, który będzie nosił nazwę „Gen. Zaruski”.

— LONDYN. Wybitny lotnik angielski kpt. Stack spadł w pobliżu Birmingham pod czas dokonywania lotu nocnego. Pilot zdołał się uratować, odnosząc jednak szereg poważnych obrażeń.

— JEROZOLIMA. Wczoraj rano przybył do Jeruzolimy samolotem gen. Barka, mianowany dowódcą brytyjskich sił w Palestynie, który obejmie to stanowisko po generale Hainingu, powracającym do Anglii.

— LONDYN. W pobliżu miejscowości Greatham zderżyły się dwa samoloty wojskowe. Jeden z pilotów zdołał się uratować przy pomocy spadochronu, dwaj ponieśli śmierć.

— LONDYN. Admiralicja brytyjska postanowiła zakupić dodatkowo około 30 trawlerów. Maja być one użyte nie jako polawiacze min, lecz do walki z łodziami podwodnymi.

— RYGA. W pobliżu Rygi koło Kamargi wydarzyła się katastrofa. Prędkość samolotu na przeddzwiny przez tor samochodowy, którym przebiegała linia kolejowa 4 osoby. Samochód uległ zapaleniu i zbiegł i spłonął w skutek wylotu zbiornika z benzyną. 4 osoby zostały zabite na miejscu, a jeden w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

— WASHINGTON. Senat ratyfikował traktat z republiką panamską, który przewidywał utworzenie dla obu państw w wypadku ewentualnej agresji, która by zagroziła bezpieczeństwu republiki Panamy, jak i w jej neutralności oraz bezpieczeństwa Kanalu Panamskiego. Traktat ten został ratyfikowany przez Panamę.

siedzizna odbędzie się dziś rano. Komunikat wydany przez japońskie ministerstwo spraw zagranicznych stwierdza, iż omawiano szczegółowe sprawy związane z utrzymaniem kadu i toku w Tientsynie. Znaną część punktów całkowicie ugodzono, pozostały byłą rozpatrywane na posiedzeniu dzisiejszym.

SZYBKI POSTĘPY ROKOWAN.

TOKIO, 27.7 — Jak donosi agencja Domei, fun. Arta poinformował radę prywatną o szybkich postępach rokowań brytyjsko-japońskich, które rozwijają się pomyślnie.

JAPONIA NIE DĄŻY DO SUWERENNOŚCI NAD CHINAMI.

TOKIO, 27.7 — Rzecznik ministerstwa wojny zarządzaany przez korespondentów Japonii oświadczając w sprawie siłunku do Japonii deklaracji Chamberlaina w Izbie Gmin, odparł, iż Japonia nigdy nie zamierzała nie zgadnąć swej suwerenności nad Chinami, co się zał. tyczy układu o mocarstwach, to jest o przestarzali, a więc nieobowiązujący.

CHINY A W. BRYTANIA.

CHUNGKING, 27.7 — Chiński minister spr. zag. Wuancunghuc oświadczył korespondentowi Havasa, że polityka chińska wobec W. Brytanii nie ulegnie zmianie.

KREDYT ANGIELSKI DLA CHIN.

TOKIO, 27.7 — Agencja Domei podaje za doniesieniem „Pasasii” wiadomość, według której Anglia miała przyspać Chinom kredyt w wysokości 3 miln. f. ster.

STANOWISKO ST. ZJEDNOCZONYCH.

WASHINGTON, 27.7 — Sekretarz stanu Hull oświadczył, iż rząd japoński zakomunikował mu tekst układu angielsko-japońskiego. Cordell Hull stwierdził, iż stanowisko Stanów Zjednoczonych porostaje bez zmiany od początku konfliktu japońsko-chińskiego.

Tendycyjne kłamstwa prasy niemieckiej o rokowanie wrogich stosunkach polsko-litewskich

BERLIN 27.7. Od dłuższego czasu prasa niemiecka pisze o rozkomnych wrogich stosunkach między Litwą a Polską. Wiadomo, że tego rodzaju spacje zazwyczaj na tendycyjnie interpretowanych wyrażeniach prasy polskiej lub litewskiej, podawane są w „szkockim” srodkami, jk mi rozporządzenia w celu aparat propagandy do wywołania poczucia rożnic w relacjach międzynarodowych i zagranicznych.

WALKOWANY SUROGAT.

BERLIN 27.7. PAT. Cała prasa niemiecka jest ostatnio w pogoni na wyraźny rozkaz z góry, za jakim wynurzeniem prasy polskiej, z którego dąłoby się skonstruować „polskie cele wojenne przyszłej wojny”, którą — jak sugeruje się — krytykoniem — Polska zamierza rozpocząć. Z braku materiału znalezione są i, zdaniem niemieckim, należącej się do wyżej opisanego celu, surogaty walkowania. Jest prasa poszczególnych dzienników i zazwyczaj przez kilka dni powtarzany.

Większość w parlamencie holenderskim wrogo usposobiona do nowego rządu

HAGA, 27.7 — Wczoraj po południu w drugiej izbie rozpoczęła się dyskusja nad uchwałą wczoraj przez premiera Colijnę deklaracją rządową.

Wielka większość wrogą wrogą rządowi. Dotychczas nie wiadomo czy zgłoszono w tym czasie wniosek o votum nieufności dla rządu, gdyż postulatnie odruczone do czytania.

Majątki żydowskie w Gdańsku ulec mają konfiskacji

GDANSK 27.7. PAT. Senat gdański wydał rozporządzenie z mocą ustawy, na podstawie którego mogą być konfiskowane mienie żydowskie, które były w posiadaniu żydów, lub znajdowały się w rękach żydowskich w chwili wejścia w życie rozporządzenia senackiego z dn. 3 marca br. o zabiegach o popieranie emigracji żydowskiej z Gdanską. To samo dotyczy nieruchomości, znajdujących się na obszarze Wolnego Miasta, a będących całkowicie, lub częściowo w posiadaniu żydów, bądź

gdą jest mieszkali oni poza granicami Gdanską. Dla przedsiębiorstw lub nieruchomości, które mają ulec konfiskacji, senat ustanowił specjalnego pośrednika zarządcę. Zarządca taki będzie uprawniony do przedkładania wszelkich czynności, związanych z przymusowym zarządzaniem majątkiem. Ponadto uprawniony on będzie do likwidacji i sprzedaży znajdujących się pod jego zarządkiem wartości majątkowych.

Zaoczny wyrok na gen. Skoblina

paryskiego sądu przysięgłych

PARYZ 27.7. Sąd przysięgłych skazał wczoraj winiarzowi szesnasto na dożywności ciężkie roboty gen. Skoblina, oskarżonego o spowodowanie zniszczenia we wrześniu 1917 r. gen. Millora, prozesa stowarzyszenia b. kombatantów

„Nocna wędrowka ludów na polsko-niemieckiej granicy”

Dziennik jugosłowiański o ucieczkach z Trzaskiej Rzeszy

BIAŁOCRÓD 27.7. PAT. Wychodzący z Zagrzebia dziennik „Novosti” zamieszcza interesującą korespondencję z Krakowa pt.: „Nocna wędrowka ludów na polsko-niemieckiej granicy”. W korespondencji tej dziennik stwierdza, że z Niemiec

rosyjskich, należy przypomnieć, że żona gen. Skoblina, Plewiczka, skazana została w grudniu ub. roku za współudział na 20 lat ciężkich robót.

do Polski przedostają się nieustannie dziesiątki tysięcy uchodźców, oraz inni uchodźcy niemieccy. Na dawnej granicy czesko-polskiej odbywa się również wędrowka ludzi, uciekających z Protektoratu i Słowacji w obawie o swoje życie.

Nowa Zelandia również wzmacnia swe lotnictwo i obronę przeciwlotniczą

LONDYN, 27.7 — Nowa Zelandia przystępuje do wzmacniania swego lotnictwa i obrony przeciwlotniczej. Personal lotnictwa zostanie wydzielony powiększony. Celami kształcenia pilotów stworzone zostaną dwie szkoły lotnicze. Parlament wyasygnował sumę 100.000 funtów na zakup w Anglii samolotów najnowszego typu, na których kształcić się będzie miejscowy narybek lotniczy.

Przedstawia się im przedstawicielstwa i

Terrorysta Irlandzcy działają

Znów trzy eksplozje w Londynie

Wykryty plan zamierzonego zamachu na parlament

LONDYN, 27.7 (PAT) — Wczoraj po południu w składzie bagaży ręcznych na dworcu Kingcross w Londynie wydarzyły się dwie eksplozje. Straty są dość znaczne 7 osób odniosło rany w tej liczbie dwie kobiety. Jak przypuszczają oba wybuchy

są dziełem terrorystów Irlandzkiej armii republikańskiej „Scottish Yard” wysłał na miejsce wypadku licznych detektywów.

W związku z tymi eksplozjami aresztowano 5 osób. Według ostatnich danych, z

powodu eksplozji 16 osób odniosło rany. Detektyw Scotland Yardu niezwłocznie po eksplozji dokonali rewizji bagażu zdeponowanych na różnych stacjach Londynu.

WYKRYTY PLAN.

LONDYN, 27.7 — „Scotland Yard” wykrył plany terrorystów Irlandzkiej armii republikańskiej, z których wynika, iż w czasie od 5 do 7 sierpnia planowane było wykonanie licznych zamachów w Londynie i na prowincji. M. in. terrorysty irlandzcy, jak wynika ze znalezionych dokumentów zamierzali dokonać zamachu na parlament. Władze policyjne przystąpiły natychmiast do poszukiwania środków ostrożności.

JENECZE JUDEN WYBUCH.

LONDYN, 27.7 — Wczoraj wczesnym w głównym wejściu na dworzec Vickers na stacji wybuch bomb. Kilka osób odniosło rany.

Wyścig kolarski dokola Polski

Po 5-tym etapie pozostało już tylko 18 zawodników

CIESZYN 27.7. Do piątego etapu wyścigu kolarskiego dokola Polski na trasie Kraków — Cieszyń wystartowało 17-tu zawodników w ogólnie klasyfikacji, oraz 8-tu jadących tylko w klasyfikacji etapowej. Opóźnieniem wyścigu było 20 kolarzy.

Na mecie w Cieszynie przybyło tylko 18-tu kolarzy. Wśród kolarzy wyścigu są i dwanaście walcących warunków atmosferycznych (ustawiana ulewa) oraz licznych defektów.

Wyniki piątego etapu przedstawiają się następująco:
1) Lusa w czasie 5:20:40, 2) Zagórski 5:20:40, 3) Kowal 5:20:40, 4) Olszewski 5:20:40.

1) Napiorka 5:20:40, 2) Jagó 5:20:40, 3) Górcz 5:20:40, 4) Horyn 5:20:40, 5) Radził 5:20:40, 6) Januszk 5:20:40, 7) Januszk 5:20:40, 8) Januszk 5:20:40, 9) Januszk 5:20:40, 10) Januszk 5:20:40, 11) Januszk 5:20:40, 12) Januszk 5:20:40, 13) Januszk 5:20:40, 14) Januszk 5:20:40, 15) Januszk 5:20:40, 16) Januszk 5:20:40, 17) Januszk 5:20:40.

1) Napiorka 5:20:40, 2) Jagó 5:20:40, 3) Górcz 5:20:40, 4) Horyn 5:20:40, 5) Radził 5:20:40, 6) Januszk 5:20:40, 7) Januszk 5:20:40, 8) Januszk 5:20:40, 9) Januszk 5:20:40, 10) Januszk 5:20:40, 11) Januszk 5:20:40, 12) Januszk 5:20:40, 13) Januszk 5:20:40, 14) Januszk 5:20:40, 15) Januszk 5:20:40, 16) Januszk 5:20:40, 17) Januszk 5:20:40.

DODATEK RADIOWY

STAN RADIOFONIZACJI POLSKIEJ Lwów na czele wielkich miast

STAN RADIOFONIZACJI

W Polsce z górą milion abonentów radiowych, z których około 700,000 mieszka w miastach i miasteczkach, z 360,000 na prowincji, to jest w miejscowościach mających poniżej 5,000 mieszkańców; oraz we wsiach, gdzie zrozumienie potrzeby posiadania radia jest coraz większe, a istniejące odbiorniki są stale w obłożeniu, zwłaszcza podczas audycji słownych, z których mieszkańcy miast korzystają znacznie mniej chętnie. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w

miastach jest przeszło 2 miliony mieszkań, około 700,000 odbiorników, to widzimy, że jeden odbiornik wypada na innej więcej niż mieszkańca. Oczywiście najczęściej zradiofonizowane są wielkie miasta, mające ponad 100 tysięcy mieszkańców, tam co drugie mieszkanie jest zaopatrzone w odbiornik radiowy. Nie trzeba się więc dziwić, że uporządkowanie anten stało się palącą koniecznością. Natomiast na wsi jest pod względem radiofonizacji znacznie gorzej, aniżeli w miastach. Na wsi wypada bowiem

jeden odbiornik na mniej więcej 20 mieszkańców, czyli chałup.

A teraz zobaczmy jak się przedstawia radiofonizacja Polaków, którą się określa tak zwanym nasyceniem t. zn. liczbą abonentów w stosunku do liczby mieszkańców. Okazuje się, że obecnie jest w Polsce średnio 33 odbiorniki na 1000 mieszkańców. W zachodnich województwach jest więcej, bo 52 odbiorniki na 1000 mieszkańców. Najmniej jest w województwach wschodnich, bo zaledwie 17. W województwach centralnych widzimy 32 odbiorniki na 1000 mieszkańców, a w województwach południowych — 28. Różnice w nasyceniu są jak widzimy dość duże. Występują one jednak znacznie silniej, jeśli porównamy stopień nasycenia radiowego w poszczególnych województwach.

„Cyrulik Sewilski” w wykonaniu opery mediolańskiej „La Scala”

Teatry warszawskie wystawiły niedawno komedię Beaumarchais'ego „Cyrulik Sewilski”. Przy tej sposobności skonstatować było można, że czynnym tratem, komedia Beaumarchais'ego zawdzięcza swą ogromną popularność nie samej sobie, lecz skomponowanej do jej tekstu operze Rossiniego. Zasadnicza treść obu sztuk jest taka sama: stary, bogaty i skąpy doktor Bartolo jest opiekunem młodej, pięknej i bogatej Rozyny. Najchętniej zamienilibyśmy go w opiekę na małżeństwo i to nie tylko ze względu na urodę wychowawcy, lecz również dla jej fortuny: sirtetę jej więc pih'ę, zamykając przed ludźmi, zwłaszcza młodymi. Mimo to między Rozyną a przypadkowo ujrzanym młocym hrabią Almavivą powstaje uczucie miłości. Młodzi zrazu nie mają możliwości spotkania. Naprzód sprytny i dowcipny wszedobylski, cyrulik Figaro, ustępuje przedostac Almavivę pod jakimś bądź pretekstem do domu Bartola. Nie udaje się próba kwaterunku wojakowego — przy czym przebrany Almaviva gra rolę żolnierza — ari lingwana rola nauczyciela śpiewu. Sprytny Figaro rozbija się zrazu o chytrych Bartola, któremu udaje się zwyciężyć zaufanie Rozyny do hrabiego i od rozczarowanej uzyskać obietnicę ślubu. W ostatniej chwili gdy przywołany notariusz spisuje już kontrakt ślubu, Figaro podszywa na m

sce Bartola hrabiego Almavivę. Doktor Bartolo postawiony przed faktem dokonanym, chcąc nie chcąc musi zgodzić się na ten związek.

Opera Rossiniego to jeden z najdrogocenniejszych klejnotów sceny operowej. Był je w rękach starowiejskiej opery było — opery komicznej — wraz z jej grą i lekkością, melodyjnością i dowcipem. „Cyrulik Sewilski” posiada wielkie bogactwo świetnych pomysłów muzycznych, wesoły i zacięty oraz nemi dramatyczny, który sprawia, że akcja ani przez chwilę się nie dłuży, że każda scena i każdy szczegół fascynują. Dzięki tym zaletom, a zwłaszcza dzięki łatwym do podchwycenia melodiom, opera Rossiniego należy do najchętniej słuchanych utworów muzycznej sceny. Dla śpiewaków stanowi ona bardzo wdzięczną, chociaż trudną rolę do popisu.

Polskie Radio nadaje „Cyrulika Sewilskiego” we wtorek dnia 1 sierpnia o godzinie 21:00 w wykonaniu słynnego zespołu teatru „La Scala” w Mediolanie pod dyktando L. Molajoli i wielkich gwiazd śpiewaczy z Mercedes Capris i Riccardo Stracciari w rolach Rozyny i Figara. W przerwie między I-ym i II-ym aktem nadany będzie szkic literacki o Rossinim i Cyruliku dr. Konstantego Regameya'a.

Program audycji radiowych od dnia 30 VII do dnia 5 VIII 1939

NIEDZIELA — dn. 30. 7.

- 7.00 Audycja poranna.
- 8.15 Popularna muzyka polska w wyk. ork. wojskowej z Poznania.
- 9.00 Transmisja z Augustowa (nabożeństwo).
- 12.08 Koncert ork. filharmonii łódzkiej.
- 13.15 Muzyka obiadowa z Poznania.
- 14.45 „Czytam Mickiewicza” — „Pan Tadeusz”, ksiąga II-ga.
- 15.00 Audycja dla wsi.
- 16.30 Recital fortepianowy Ireny Kurpisz-Stefanowej (z Torunia).
- 16.55 Muzyka symfoniczna.
- 17.15 „Kto odpowie?” — audycja rozrywkowa.
- 17.30 „Podwieczerek przy mikrofonie” z Augustowa.
- 19.00 Teatr Wyobraźni — „San Yust” słuchowisko.
- 19.30 Trzy słynne wirtuozki francuskie (płyty).
- 21.15 Koncert rozrywkowy z Grudziądzka (przez Toruń). W przerwie o godz. 21.50 „Dobry żart tyma wart” audycja konkursowa.

- 18.00 Słynne symfonie (muzyka z płyt).
- 19.00 „Dziwna przygoda” — Kukułka Wileńska.
- 19.30 „Przy wiecerzy” (ze Lwowa).
- 20.10 Odczyt wojskowy.
- 20.25 Audycja dla wsi.
- 21.00 Koncert Chopnowski w wyk. Witolda Małcużyńskiego.
- 21.40 „Nowości literackie” (z Krakowa).
- 22.00 Ze współczesnych operetek (płyty).

CZWARTEK — dn. 3. 8.

- 6.30 Audycja poranna.
- 8.20 Pogadanka sportowa.
- 12.03 Audycja południowa.
- 14.45 Wojsko polskie „Pierwsza Kadrowa” aud. dla młodzieży.
- 15.05 Muzyka popularna z Katowic.
- 16.20 Utwory Karola Prosnaka w wyk. chóru mieszanego żeńskiego.
- 16.45 Reportaż z Muzeum Przemysłu i Techniki.
- 17.00 Muzyka do tańca (płyty).
- 18.00 Echa mocy i chwaly.
- 18.10 Koncert z Poznania.
- 19.00 „Wielkie włóczędzy morskie”: fragment z „Odyseji”.
- 19.20 „Przy wiecerzy”.
- 20.25 Audycja dla wsi.
- 21.05 Z zapomnianych naszych pieśni — audycja z Krakowa.
- 21.30 Teatr Wyobraźni: „Jutro” nowela Conrada-Korzeniowskiego.
- 22.20 Koncert solistów.

- 6.30 Audycja poranna.
- 8.20 Pogadanka sportowa.
- 12.03 Audycja południowa.
- 14.45 Wojsko polskie „Pierwsza Kadrowa” aud. dla młodzieży.
- 15.05 Muzyka popularna z Katowic.
- 16.20 Utwory Karola Prosnaka w wyk. chóru mieszanego żeńskiego.
- 16.45 Reportaż z Muzeum Przemysłu i Techniki.
- 17.00 Muzyka do tańca (płyty).
- 18.00 Echa mocy i chwaly.
- 18.10 Koncert z Poznania.
- 19.00 „Wielkie włóczędzy morskie”: fragment z „Odyseji”.
- 19.20 „Przy wiecerzy”.
- 20.25 Audycja dla wsi.
- 21.05 Z zapomnianych naszych pieśni — audycja z Krakowa.
- 21.30 Teatr Wyobraźni: „Jutro” nowela Conrada-Korzeniowskiego.
- 22.20 Koncert solistów.

PIĄTEK — dn. 4. 8.

- 6.30 Audycja poranna.
- 8.15 Pensjonat organizuje wyjeżdżających w góry — gawęda ze Lwowa.
- 12.08 Audycja południowa.
- 14.45 Przerwane wakacje (cz. II) opowiadanie dla młodzieży.
- 15.00 Muzyka górska w wyk. Kapeli Wojska Szwaba Dajora z Włowa.
- 15.15 Muzyka popularna z Rozgłośni Katowickiej.
- 16.20 Utwory organowe w wyk. Józefa Pawlaka z Poznania.
- 16.45 Kronika literacka.
- 17.00 Muzyka do tańca.
- 18.00 Recital śpiewaczy Edwarda Bendera.
- 18.25 Jan Brahms: Trio Es-dur na fortepian, skrzypce i altówkę.
- 19.00 Audycja dla robotników.
- 19.30 „Przy wiecerzy” (z Wilna).
- 20.25 Audycja dla wsi.
- 21.00 Gioacchino Rossini: „Cyrulik Sewilski” opera komiczna w wyk. solistów i orki. Teatru La Scala w Mediolanie. W przerwie szkic literacki o Rossinim i Cyruliku Konstantego Regameya'a.

- 6.30 Audycja poranna.
- 8.15 Kłopoty i rady „Próbujmy wcielić do natury” dialog.
- 12.03 Audycja południowa.
- 14.15 „Przerwane wakacje” (cz. III) opowiadanie z Krakowa.
- 15.00 Muzyka obiadowa ze Lwowa.
- 16.20 Koncert budapeszteńskiego chóru kołowej.
- 16.45 Rozmowa z chorymi kapłanami Michała Rykasa.
- 17.00 Muzyka taneczna.
- 18.00 Recital śpiewaczy Heleny Lopuskiej.
- 18.25 Kwartyty Beethovena (płyty).
- 19.00 „Książki do których się wraca”: „Ludzie bezdomni”.
- 19.20 Chwila Biura Studiów.
- 19.30 „Przy wiecerzy” (z Wilna).
- 20.25 Audycja dla wsi.
- 21.00 „Ilustracje muzyczne do utworów scenicznych”. Muzyka Williama Szekspira.
- 22.15 „Polska między Wschodem a Zachodem” Polska myśl wojskowa na granicy dwóch światów — odczyt.
- 22.30 Pół godziny muzyki na dawnych instrumentach (płyty).

SOBOTA — dn. 5. 8.

- 4.30 Audycja poranna.
- 8.15 Pogadanka turystyczna.
- 12.03 Audycja południowa.
- 14.45 „Nasz koncert” — audycja dla dzieci.
- 15.15 Muzyka popularna w wyk. Orkiestry Salomonowej z Łodzi.
- 16.20 Recital altówkowy Mieczysława Szałkiewicza.
- 16.50 Latni „Upalne południe wśród łak i pió” — pogadanka.
- 17.00 Muzyka do tańca z dancingu „Café Paradis”.

- 6.30 Audycja poranna.
- 12.08 Audycja południowa: Sztafeta 25-cia wymarszu I-jej Kadrowej wyrusza z Krzywopiół (przez Kraków).
- 14.45 Audycja dla dzieci — „Wesoły podwieczerek”.
- 15.15 Muzyka popularna.
- 16.20 Polonezy w wyk. Zbigniewa Drzewieckiego — fortepian.
- 17.00 Muzyka do tańca.
- 18.00 „Echa mocy i chwaly”.
- 18.10 Koncert muzyki polskiej.
- 19.00 „Przez śledem maza do siedmiu wzgórz” — wesoła powieść.
- 19.35 Audycja dla Polaków z zagranicy — „Powiaty starymi wczasy rano” — aud. słowno - muzyczna.
- 20.05 Melodie ziemi polskiej — Tadeusz Byglicki — szkic mazowiecki.
- 20.25 Przyhycie zinfet do Oleandrów — transmisja z Krakowa.
- 20.45 Apeli poległym i Kompani Kadrowej — transm. z Krakowa.
- 21.20 Muzyka.
- 22.00 Teatr Wyobraźni: „Na popłoch” — słuchowisko.
- 23.20 Polska muzyka taneczna.

Przodujące miejsce zajmuje bezkonkurencyjnie województwo śląskie, gdzie na 1000 mieszkańców wypada 90 odbiorników, z których zaledwie 4 są detektorami — reszta wyłącznie odbiorniki lampowe. Na drugim miejscu jest województwo pomorskie, mające połowę nasycenia śląskiego, mianowicie 43 na 100 mieszkańców. Reszta województw idzie w kolejności następującej: na trzecim miejscu województwo łódzkie, na czwartym warszawskie, potem poznańskie, lwowskie, wileńskie, krakowskie, lubelskie, kieleckie, biłostockie, wreszcie na końcu województwa najgorzej zradiofonizowane, a więc nowogrodzkie, poleńskie, wołyńskie oraz stanisławowskie i arnowskie, które mają nasycenie wyrażające się średnio około 12 odbiorników na 1000 mieszkańców. Najślabiej jest zradiofonizowane województwo tarnopolskie — 11 odbiorników na 1000 mieszkańców.

Zważywszy że na 1/3 ogólnej liczby abonentów zamieszkuje w dużych miastach, mających ponad 100 tysięcy mieszkańców, warto zobaczyć, które z tych miast zajmują stanowisko przodujące. Oto okazuje się, że najsilniej zradiofonizowane jest Lwów, który wyprzedził Katowice. W Lwowie jest 159 odbiorników na 1000 mieszkańców a w Katowicach — 151. Co jest uderzające we Lwowie, to stosunek odbiorników detektorowych do lampowych. Ten stosunek jest zastanawiający. Wszędzie bowiem, tak w całej Polsce, jak i w poszczególnych miejscowościach przeważają odbiorniki lampowe, nie mówiąc już o Gdyni, gdzie jest zaledwie 30 detektorów na przeszło 10 tysięcy odbiorników lampowych. W Katowicach jest 500 detektorów na 18,5 tysięcy odbiorników lampowych. W ogóle w wielkich miastach wypada jeden odbiornik detektorowy na trzy lampowe. W całej Polsce jeden detektorowy na dwa lampowe. Lwów jest więc pod tym względem swego rodzaju zjawiskiem. Ale powróćmy do wielkich miast. Po Lwowie i Katowicach najlepiej jest zradiofonizowane Poznań — 120, na 1000, następnie Chorzów i Warszawa 110 odbiorników na 1000 mieszkańców. Najgorzej są zradiofonizowane Sosnowiec, Lublin i Częstochowa, która choć jest dużym miastem, posiada zaledwie 46 odbiorników na 1000 mieszkańców.

Ilustracje muzyczne do utworów scenicznych Cykl radiowy

Teatr i muzyka od niepamiętnych czasów związane były jak najściślejmi węzłami. Począwszy od muzyki religijnej ludów prymitywnych, towarzyszącej zawsze tańcom — pantominom poprzez przedstawienia o charakterze kultu aż do czasu powstania właściwego teatru antycznego. „Narodziny tragedii z ducha muzyki” — oto teza niemieckiego filozofa i uczonego, Nietschego. Średniowiecze wykazuje również ów najściślejszy związek między oboma sztukami; potwierdzają go także czasy nowożytne, jakkolwiek począwszy od wieku 17-go istnieje tendencja do wyodrębnienia każdej dziedziny sztuki. Mimo tej tendencji nie dochodzi do całkowitej izolacji teatru od muzyki. Powstaje forma opery, łącząca obie dziedziny, forma baletu, oraz forma ilustracji muzycznych do utworów scenicznych; ilustracja muzyczna stanowiła akcję dramatycznej, wypełniała odpowiednio międzyakty lub sceny, w których nie ograniczała swa mównicę, podkreślała odpowiednio momenty sceniczne. Kompozytorowi bardzo często używał tego rodzaju formy ilustracji muzycznych, ulegając pięknu i czarowi danej sztuki scenicznej. Ze względu na wysoką wartość estetyczną i popularność tych utworów, Polskie Radio nadaje w miesiącach letnich cykl audycji, obejmujący muzykę różnych kompozytorów, napisaną do znanych dzieł scenicznych. Pierwszą z nich odbędzie się w piątek dn. 4. 8. o godz. 21.00 poświęcona będzie utworom, powstałym do komedii Szekspira. Złożą się na nią: Henri Rabud'a suita z mu-

zyki do „Kupca weneckiego” tym ciekawszą, że oparta na utworach kompozytorów dworu królowej Elzbiety — John Bulla, Williama Byrda i Giles'a Farnaby, następnie Mendelssohna bardzo znana, urocza muzyka do „Snu nocy letniej” oraz Sibeliusa fragmenty z muzyki do „Burzy”, które wykonane będą w Polskim Radjo po raz pierwszy. Utwory te wykona Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod dyr. Grzegorza Fitelberga, słowo wstępne w „Głosie Stanisław Cechowicki”.

„KSIĄŻKI DO KTÓRYCH SIĘ WRACA” stałym cyklem Polskiego Radia.

Barłko przychylnie został przyjęty przez radiosłuchaczy cykl radiowy „Książki do których się wraca”. Dotychczas Podhorski-Okulow mówił o „Panu Tadeuszu”, Iwaszkiewicz o „Nad Niemnem”, Godwień o „Lace” i Miciński o „Trylogii”. W najbliższym czasie Leon Polwinski mówić będzie o „Ludziach bezdomnych”.

Początkowo cykl ten miał określić zakres i sposób pogadanek ze względu jednak na ogromne zainteresowanie i bardzo przychylnie przyjęcie przez radiosłuchaczy, postanowiono utrzymać ten cykl na stałe w programie Polskiego Radia.

SLUCHOWISKO CONrada PRZEZ RADIO.

Joseph Conrad — Korzeniowski z pochodzenia Polak, powieściopisarz angielski o światowej sławie, w głębokich, poważnych znakomicie zbudowanych i wyidealizowanych utworach opisywał morze i marynarsza. Umarł 16 lat temu w swojej posiadłości w Anglii. Radio uczci pamięć znakomitego rodaka audycją, na którą złożą się: słowo wstępne i jeden utwór sceniczny Conrada „Jutro”. „Jutro” zostało napisane w piśmie jako nowela, po tym przez samego autora przerobione na scenę; razca sama świetnie nadaje się do mikrofonu. Ulysasmy „Jutro” w czwartek dnia 8 sierpnia o godzinie 21.30.

AKCJA RADIOFONIZACYJNA WERÓD ROBOTNIKÓW.

Znane są już w całej Polsce wozy propagandowe Polskiego Radia które objeżdżają wsi i miasteczka całej Rzeczypospolitej prowadząc intensywną akcję propagandową.

W okresie letnim, gdy ludność wiejska zajęta jest przy żniwach, akcja radiofonizacyjnej wsi została chwilowo zawieszona. Z całą energią natomiast przystąpiono do propagandy radiofonizacyjnej na terenie terenów robotniczych.

W najbliższych dniach wozy propagandowe Polskiego Radia udadą się na teren COP-u oraz na teren Województwa Łódzkiego. Akcja radiofonizacyjnej terenów robotniczego prowadzona będzie m. in. również za pomocą kurtów radiowych. Instruktorzy z Głównego Komitetu Radiofonizacyjnego Kraju przeprowadzą mianowicie w ośrodkach fabrycznych kursy budowy detektorów. Każdy robotnik biorący udział w kursie zbuduje sobie sam aparat detektorowy i przyma go na własną rękę.

Polskie Radio wobec uroczystości sierpniowych

Przemówienie Marsz. Śmigłego-Rydza centralnym punktem programu

Cała Polska obchodziła w dniach najbliższych 25 rocznicę wyruszenia I-jej Kadrowej z Oleandrów. Wymarsz ten uważa dziś cały Naród za symbol pewnego podjęcia walki zbrojnej o niepodległość i za odrodzenie się chlubnych tradycji Wojska Polskiego. Polskie Radio weźmie czynny udział w obchodach rocznicy sierpniowej, którą uczci specjalnym programem.

Illuzje szczegóły audycji radiowych związanych z uroczystościami sierpniowymi podane zostaną w dniach najbliższych, już dziś jednak możemy stwierdzić, że w hołdzie rocznicowym weźmie udział i muzyka i literatura i służba sprawozdawcza Polskiego Radia.

Specjalny, starannie przygotowany program, opracowany szczegółowo we wszystkich detalach, będzie wyrazem uroczystego nastroju, jaki ogarnie w tym dniu cały Naród zarówno w Krakowie, w Warszawie, w każdym mieście obrzymlęgo zjazdu, jak i we wszystkich zakątkach Polski.

Centralnym punktem uroczystości będzie przemówienie Pana Marszałka Śmigłego-Rydza. Tradycja wielkich szanowanych przemówień na zjazdach legionowych trwa już od wielu lat, przemówienia takie wygłaszał wielokrotnie na zjazdach Marszałek Józef Piłsudski, a Marszałek Śmigły „żył

przemawiając na ostatnim zjeździe Legionistów, zuchli pamięć hasło, że nie oddamy niemu tylko sukni, ale nawet gaszka od szaty Rzeczypospolitej.

Przemówienie Marszałka Śmigłego-Rydza będzie transmitowane przez wszystkie rozgłoszenie Polskiego Radia oraz przez licznę instalacje megafonowe, których już coraz więcej jest w Polsce.

Transmisje z samego zjazdu, transmisje z różnych etapów udających do Krakowa, sztafety, okolicznościowe koncerty, słuchowiska, a nawet aulycje piosenek i humoru, złożą się na całość rocznicowego programu którym Polskie Radio dotęży się do ogólnonarodowego aktu hołdu wobec tradycji walki legionowych.

RADIOWY KONCERT WĘGERSKIEJ PIANISTKI.

W poniedziałek, dnia 31. 7. o godzinie 18.30 wystąpi przed polskimi mikrofonami węgierska pianistka Lilly Baranyi. Będzie to jedna z jedeni koncertów i seria wymiennych koncertów polsko - węgierskich. Artystka wykona dla polskich słuchaczy utwory kompozytorów reprezentujących węgierską modernę — Kodaly'ego i Bartoka, oraz dzieła Scarlattiego, Bacha i innych.

Sytuacja gospodarcza Wielkiej Brytanii

Sytuacja gospodarcza Anglii rozwija się w ostatnim miesiącu coraz bardziej. Niewątpliwie wpływają na to duże zbiórki, które spowodowały ożywienie w przemyśle dóbr wytwórczych, a ostatnio także w konsumpcyjnych, zwiększenie przewozów kolejowych i transportów morskich.

Cyfra za drugi kwartał br. nie zostały jeszcze ogłoszone. Ale już w Iym kwartale zaznaczył się silny wzrost produkcji przemysłowej. Wskaźnik produkcji ogłoszony przez Board of Trade, wyniósł na koniec I-go kwartału 149,1, dla wytwórczości żelaza i stali, gdy w ostatnim kwartale 1938 roku tylko 119,8. Wzrost produkcji w tym dziale jest więc bardzo poważny. Wskaźnik produkcji przemysłu maszynowego i stoczni wzrósł do 129,5 i 135,1, przemysłu tekstylnego do 114 do 120,7, przemysłu garbarskiego i obuwniczego do 107,4 do 119,2. Cyfry za drugi kwartał wykazały jeszcze znacznie większy wzrost wytwórczości. Widać to już choćby z produkcji żelaza i stali. Pierwsza osiągnęła 213.000 ton w czerwcu b. r., wobec 241.000 ton w odpowiednim miesiącu poprzedniego roku, druga zaś wyniosła 1,2 miliona ton, czyli osiągnęła prawie najwzrostszą dotychczas notowaną angielską produkcję stali.

Nieco gorzej przedstawia się sytuacja w przemyśle spożywczym. Wskaźnik przyrostu spożywczości spadł do 123,4 w ostatnim kwartale 1938 roku do 118,5 w pierwszym kwartale br. W drugim kwartale jednak już i na tym odcinku zaznaczyła się duża poprawa. Także obroty handlu detalicznego osiągnęły w maju br. w stosunku do maja ubiegłego roku wzrost o 9 proc., przy tym jednak trzeba zaznaczyć,

że poszukiwane są raczej towary tanie, gorszych gatunków.

Ruch budowlany natomiast w r. b. znacznie osłabł. Budownictwo mieszkaniowe rozwija się bardzo powoli, a również budownictwo fabryczne nie jest zbyt wielkie. O ożywieniu koniunktury świadczy zwiększenie się dochodów eksploatacyjnych kolei. Podczas gdy w pierwszym kwartale br. wpływy czterech największych towarzystw kolejowych były w stosunku do odpowiedniego okresu 1938 jeszcze o 1.601.000 funtów sterl. niższe, to w drugim kwartale br. wzrosły one w stosunku do odpowiedniego okresu 1938 roku o 483.000 £.

Stan zatrudnienia w połowie czerwca b. r. wyniósł 11.969.000 osób, co oznacza o pół miliona więcej zatrudnionych, niż w roku poprzednim. Bezrobocie stale się zmniejsza, w niektórych gałęziach przemysłu daje się już zauważyć brak wykwalifikowanych robotników.

Ceny towarów w b. r. nie wykazują zbyt wielkich wahań. Ogólny wskaźnik cen hurtowych wynosił w czerwcu b. r. 117,6, wobec 121,5 przeciętnie miesięcznie w roku 1938.

Ceny sprowadzanych surowców są na ogół dość stabilizowane. Ceny zbóż przeważnie zniżają. Ogólny wskaźnik cen detalicznych w czerwcu wyniósł 135, a wskaźnik kosztów utrzymania 153. Obydwa te wskaźniki nie różnią się zbytnio od wskaźników z poprzednich miesięcy. Obroty handlu zagranicznego wykazały dość znaczny wzrost. Import do Anglii w czerwcu wykazuje wartość 82,2 miliony funtów sterl., wobec 76,5 mil. funtów w roku poprzednim, co oznacza wzrost o 7,3 proc. Eksport wyniósł 30 mil. wobec 36,9 mil. £, czyli zwiększył się o 8,1 procent.

Z. W.

Montowano dotychczas w Polsce niemieckich samochodów

Montownia samochodów niemieckich w Łagiewnikach na Śląsku, która z początkiem czerwca uruchomiła montaż wozów kilku marek, wypuściła dotychczas na rynek około 200 samochodów. Liczą tam obecnie osobowe wozy Mercedes-Benz, Stayer i ciężarówki Henschla.

Charakterystyczną jest rzeczą, że dla podkreślenia, iż nie są to samochody produkcji czysto niemieckiej, a pochodzą z krajowej montowni, na chłodnicach umieszczanych jest znak firmowy montowni, niezależnie od znaku firmowego właścicielki fabryki niemieckiej.

Duże możliwości eksportu polskiego do Stanów Zjednoczonych

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje, że dla wykorzystania udziału Polski w światowej wystawie zorganizował przy pawilonie w Nowym Jorku swoją Delegaturę.

Bojkot towarów niemieckich, a tym samym czechosłowackich, włoskich i japońskich — stwarza dla eksportu polskiego na rynku USA wyspę pomyślną koniunkturę, którą należy wykorzystywać.

Importerzy amerykańscy poszukują nowych rynków nabywczych, zasobnych w artykuły rolnicze. Wchodzi więc w grę za

równo ślody, chmiel, mak, fasola, ceramika, szkło, chemikalia, skóry, wyroby włókiennicze, wyroby lutowe, wszelkiego rodzaju zabawki, kwiaty sztuczne, ozdoby choinkowe, wyroby galanterijne i t. p.

W związku z powyższym Państwowy Instytut Eksportowy wzywa eksporterów, chcących wejść na rynek amerykański lub pragnących rozszerzyć dotychczasowe kontakty z tym rynkiem, aby:

- 1) zwrócili się do Delegatury w Nowym Jorku (adres: 151 East 67-th Street) w sprawie skontaktowania ich z poważnymi tamtejszymi importerami. Dla osiągnięcia tego celu, należy przesłać Delegaturze dwie kompletne kolekcje próbek: a) dla umieszczenia na stoisku, b) dla importera lub agenta — wraz z cenami w dolarach od Nowego Jorku z oddzielnym wyliczeniem kosztów transportu z fabryki do Nowego Jorku. Uwzględnienie tych dwóch elementów ma następujące uzasadnienie: polskie ceny loco fabryki pozwala zorientować się w wysokości cla opłacanego w Stanach Zjednoczonych od całości towarów; uwzględnienie jedynie ceny cel kryżu dla mniejszości eksporterów, gdyż koszty przewozu z fabryki do Głoty i Nowego Jorku, w razie braku ich specyfikacji z oddzielnymi pozycjami, obliczane są przez urząd celny nie zawsze ściśle, często ze szkodą dla kalkulacji. Poza tym importerzy, mając wyodrębnioną cenę loco fabryki, orientują się łatwiej, o ile wzrosła wartość towaru po obciążeniu cla. W stosunkach amerykańskich przy ogromnej konkurencji, zwłaszcza, że różnica w cenie niektórych artykułów po prostu jest nie do zaakceptowania, decyduje o konkurencji towaru. Wreszcie bardzo celowe jest też podanie możliwości eksportu danego artykułu. Jest to bowiem jeden z zasadniczych elementów przy zawieraniu jakichkolwiek transakcji. Importerzy amerykańscy interesują się bardzo wielkością artykułów. Muszą być jednak w zasadzie zorientowani zarówno w cenach, jak i w ilości oferowanego do kupienia artykułu.
- 2) dopisywali firmom amerykańskim je

dynie po angielsku, gdyż tylko ten język w USA w użyciu. Pisanie listów po polsku, lub też w językach innych jest zupełnie niecelowe.

3) bezzwłocznie odpowiadali na pisma firm amerykańskich, które otrzymują adres w Delegaturze zwracając się do Polki, celem bliższego omówienia sprawy. Cóż, owoż wina być udzielone w sprawie, czy firma zdolna jest zanieść towary do eksportu, czy też nie, i w jakich warunkach. Ważnym powodem jest zniechęcenie do importu z Polski i w ogóle szkodliwa dla naszego eksportu.

4) przedstawicielki firm krajowych udających się do USA kierowali do Delegatury dla ułatwienia im kontaktów handlowych.

Delegatura Państwowego Instytutu Eksportowego na światowej wystawie w Nowym Jorku czynna będzie do listopada br. Należało by więc, aby eksporterzy polscy wykorzystali jak najlepszą pozostałą jeszcze 4-ro miesięczny okres dla lepszego zorientowania się w wymaganiach i możliwościach rynku Stanów Zjednoczonych.

Państwowy Instytut Eksportowy podkreśla, że do biura Delegatury zaangażowani zostali polscy fachowcy branżowi z dziedziny: szkła i ceramiki, włókiennictwa, przemysłu skórnego, chemicznego i rolni czeg.

POBILSKI PANSTW OSI SPADAJĄ NA GIELDZIE W NOWYM JORKU.

W odsetkach wartości nominalnej, przeciętny kurs pożyczki austriackiej z 1930 r. na giełdzie nowojorskiej w czerwcu wyniósł 12,08 wobec 81,5 wieszacze w czerwcu roku ubiegłego. W tym samym okresie przeciętne kursy pożyczki czechosłowackiej z 1922 r. spadły z 78,5 do 28,5, niemieckiej z 1924 r. — z 31,8 do 21,5 niemieckiej — (1930 r.) z 24,0 do 18,8 i włoskiej (1926 r.) z 77,7 do 63.

NOTOWANIA GIELDY WARSZAWSKIEJ

Belsa 30 50 90 28 90 72
Berlin 212,01 413,07
Gdańsk 99,75 100,25
Holandia 285 20 281 49 281 91
Kopenhaga 110,97 111,53
Londyn 24,92 24,85 24,99
Nowy Jork 530,30 538
Nowy York kabl 5,32 5,30 5,35 5,38 25
Oto 124,88 125,32
Paryż 10,10 14,06 14,14
Stokholm 128,45 128,13 128,77
Zurych 120,95 119,75 120,35
Wiedeń 27,90 28,04
Helsinki 10,09 10,96 11,02

AKCJE
Bank Polski 107 25
Ottobrow 78 25
Haberbusch 57 50

PAPIERY PROCENTOWE

Wewnętrzna 60 50
Inwestycyjna 1 em. 75 00
Inwestycyjna 1 em. serie 77 00
Inwestycyjna 2 em. 74 00
Inwestycyjna 2 em. serie 76 00
Konwersyjna 65 00—62 00 ost. setki 60 00 drobna
Dolarowa 89 00
Komolidacyjna 61 00—60 50 pat. setki i drobna
4 i pół proc. Listy Ziemskie serie 5-ta 57 35—57 50
3 proc. Listy zast. Warszawy na 33 r. 65 00—64 25—64 75—66 00 ost. drobne
3 proc. Gospodkowy za 38 r. 56 50
3 proc. Warszawy na 36 r. 62 50—62 75
3 proc. Łodzi na 33 r. 58 75
3 proc. Piotrkowa na 38 r. 54 00
Tendencja: tylko inwestycyjna nieco słabsza, reszta utrzymana

Z GIELDY ŁÓDZKIEJ PIENIĘŻNEJ

Dolarówka 39 25
Inwestycyjna 1 em. 75 25
Inwestycyjna 2 em. 74 25
Komolidacyjna drob. 60 50
Komolidacyjna grub. 61 00
Wewnętrzna 60 75
Konwersyjna 63 00
3 proc. Listy zast. m. Łodzi na 33 r. 1925 60 00
Bank Polski 106 00—107 50
Tendencja: utrzymana

Z GIELDY ŁÓDZKIEJ ZBOZOWEJ

Maka ziemniaczana superior 38 00—37 00
Maka ziemniaczana prima 36 00—40 00
Otręby grubie pierwsze 10 25—10 50
Otręby pierwsze średnie 10 00—10 25
Otręby błonki 9 75—10 00
Staryk ostry 46 00—48 00
Herst. notów 6 i 1/2 zmiana.
Uspokojenie uprawnia.
Ogólny obrót 1152 tona.

BAWELNA.

Nowy Jork 100 00, sierpień 8,97, września 8,01, października 8,93, listopad 8,27, grudzień 8,52, styczeń 8,09, luty 8,61, marzec 8,33, kwiecień 8,44, maj 8,44, czerwiec 8,38, lipiec 8,34
LIVERPOOL: luty 8,39, lipiec 4,78, sierpień 4,51, wrzesień 4,42, październik 4,34, listopad 4,27, grudzień 4,19, styczeń 4,39, luty 4,39, marzec 4,47, kwiecień 4,12, maj 4,38, czerwiec 4,38, lipiec 4,33
Szykoko (bawełni) loco —
Upper loco —, lipiec 3,45, wrzesień 3,16, październik 3,12, listopad 3,12, styczeń 3,44, marzec 3,47, maj 3,50
BRKMA: luty 11,04, grudzień 8,23, lipiec 8,37

Kłopoty włókiennictwa łódzkiego. Trudności kredytowe

Jak już donosiliśmy w swoim czasie, do najważniejszych zagadnień, jakie występują ostatnio w naszym życiu gospodarczym, należy sprawa kredytu.

Kupiec, który chce pracować i istnieć, musi bezwzględnie korzystać z kredytu, czy to otwartego, czy też wekslowego. Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że sprawy tej nie należy uogólniać, to znaczy nie można wymagać od producenta, by w każdej sytuacji był on zmuszony do udzielania kredytu.

Istnieje jednak cała masa kupców, którzy ostatnio znaleźli się w ciężkiej sytuacji jedynie z tego względu, że właśnie odebrano im kredyt. Cofnięcie kredytu nastąpiło w wielu wypadkach niesłusznie, czego dowodem jest fakt, że producenci, względnie poważniejsi hurtownicy nie godzili się na transakcje kredytowe z kupcami, którzy w swoim czasie zwrócili się do swych dostawców jedynie z prośbą o sprowołowanie im zobowiązań, w związku z wyjątkową sytuacją, w jakiej znaleźli się w chwili płatności.

Z drugiej strony, co jest rzeczą jeszcze ważniejszą; zdarzają się ostatnio wypadki tego rodzaju, iż dostawca nie chce przyjmować od odbiorcy, który należy do klientów, bezwzględnie pewne i solidnej weksli

wystawianych przez kupców, którzy najczęściej dopuścili swe zobowiązania do protestu.

Sytuacja taka powoduje, iż znowu kupiec robi trudności swemu odbiorcy, odrzucając weksel i dochodzi wreszcie do tego, że kupiec, któremu odrzucił producent weksel, domaga się już od swego żyłanta pokrycia gotówkowego, co niejednokrotnie doprowadza do rozwiązania transakcji.

Producenci, we własnych dobrze zrozumianym interesie winni wziąć pod uwagę, i nie traktować pokrycia wekslowego jako obojętnej od swych odbiorców do tego stopnia rygorystycznie. Dla dostawcy najważniejszą rzeczą winno być to, kto się doń zgłasza po zakupy, i o ile jest to kilent bezwzględnie pewny, jedynie jego podpis na wekslu winien być milarodajny.

W przeciwnym razie obroty na rynku będą się coraz bardziej zmniejszały, co przecież w każdym razie nie leży w interesie producentów, którzy doprowadziliby wreszcie do tego, że wielu kupców zmuszonymi byłoby do zwrócenia im wydatków, którymi miały przygotowaną na wykupienie zobowiązań, musieliby użyć na zakup towaru, którego bezgotówką otrzymać nie mogą.

NIEMCY PODZIEMNE

Oszukano nas! - wołają Austriacy

Bunt przeciw hitlerowskiej przemocy przybiera na sile

(Od własnego koresp.)
Wiedeń, w lipcu.

Ciężko sapiąc wtacza się pociąg na niewielki peron w Stayer. Jesteśmy w Styrii, w tej Styrii, która była ośrodkiem ciężkiego przemysłu „przedancliusowej” Austrii.

Dzisiaj w Stayer nie produkują się już samochody. Wszystkie ustawione ost na produkcję broni.

Na peron ogłada się za mną podprężliwe czarne SS-man, wreszcie mruga porozumiewawczo do stojącego obok cywila.

Kieruję się w stronę wyjścia. Twarda, ciężka ręka opada na moje ramię.

— Papierce...

W dzisiejszych Niemczech każdy zna magiczne brzmienie tego wyrazu. Słowo „papierce” — dokumenty, kryje w sobie zarodek obozu koncentracyjnego. Od słowa „dokument” do lochu Gestapo jest bardzo blisko.

Styryjczycy słyszeli wielomówność. Dzisiaj mówić mogą tylko w ścisłym kręgu. Dzisiaj w Austrii mówić nie wolno.

Ludzie, z którymi rozmawiałem, byli przed „Anschluss” zwolennikami narodowego socjalizmu. Później na lep propagandy wołał „Heil Hitler”, by po kilku miesiącach gorzko się rozczarować.

Alc teraz i ja zajął na otwarty bunt SA, SS i Gestapo czuwają na każdym kroku Niemiec p. lude Austriaki.

W zakładach Stayera, w t. zw. „Gebäude 81” musza miejsce eksplozja.

W budynku 81 fabrykowany torpedy lotnicze. Podobno straty spowodowane eksplozją sięgają milionów.

Długotrwałe śledztwo wykazało, że wybuch był aktem sabotażu.

A kto go dokonał? — Ci, którzy tworzą nowe Niemcy.

Wiele zmięło się w Niemczech w okresie ostatnich kilku miesięcy. Niemcy dzisiejsze, Niemcy gotowe, według zapewnień pp Goeringów, Goebbelsów, Ribbentropów i innych, do wojny, różnią się ogromnie o! Niemiec sprzed kilku miesięcy.

Dzisiaj można śmiało zaryzykować twierdzenie, że Niemcy tak temu były bardziej gotowe do wojny, niż w chwili obecnej. Przed rokiem minimalna pewna swarość społeczeństwa, jeśli nie ideała, to w każdym razie, trzymająca się „kupy” pod bierzący przy akompaniamencie muzyki propagandowej.

Dzisiaj w celu stron odzywają się głosy niezadowolona.

Dzisiaj wszystko pilnować musi nie tylko robotników Niemiec i Austrii, ale Czech, Kłopoty i... niestety Słowacji.

Dzisiaj wszystko się zmieniło. Jest teraz niemal pewna, że w chwili wybuchu wojny na terenie Niemiec zacznie się pierwszy ruch antyhitlerowski, ruch, który tłumiony przez cztery lata, intensywnie zbiera się do wybuchu.

Pokazywano mi w Stayer nielogo...

pisną robotniczą „Niemiecką Gazetę Ludową”. Była to ulotka na powietrzu, niosła datę czerwcową i kolejny numer szeroko cyfrowy.

Pismo to wydaje Komitet Walki o Wolność Niemcy, mający swą siedzibę w Wexlaru, a więc w najdalej za granicą Niemiec Niemcy nie mogłyby działać, w którym znajdują się największe fabryki broni.

„Deutsche Volks-Zeitung” donosi, że raz po raz wybuchają w wielkich zakładach przemysłowych strajki. Ostatnio w jedne z wielkich unit wybuchły poważne zamieszki spowodowane niewypłaconiem pensyj części pralni w t. zw. wekslach podatkowych. Robotnicy odmówili przyjęcia zapłaty, odwołując się w dyskusji, że w wypadku nie zapłacenia im całkowitej należności w gotówce — nie staną do pracy. Dyrekcja kult wewnątrz Gestapo, które aresztowało kilkuset robotników. Ojczyńskiego dnia reszta robotników przyspiała do okupacji fabryki, policja, w asyście oddziałów SA przybyła na teren zakładów przemysłowych. Doszło do krwiwego starcia, w wyniku którego po obu stronach byli zabici i ranni. Tym nie mniej jednak, wobec nieugiętej postawy robotników, tytułowa pensja została całkowicie wypłacona.

Nielogo „Niemiecka Gazeta Ludowa” donosi w dalszym ciągu, że ruch antyhitlerowski z każdym dniem organizuje się coraz lepiej i ogólnie, że wybór z podziemi.

Kiedy spacerowałem po południu po Stayer, obserwowałem grupy robotników wtających się starym „Grusa Gotta”. — „Heil Hitler!” podrażniali się jedynie umundurowani.

Odpowiedział mi, że w zakładach kopalni dzieł w dzień mają miejsce sabotaż, że policja jest bezradna.

Tu eksploatuje siłnik, tam snów zarządzą się krawężnik obrabiarka metalowa... Austriacy tęsknią do dawnych, dobrych czasów.

— „Wir wurden betrogen!” — zostaliśmy oszukani. Oto myśl, kotająca się w myślach wszystkich, którzy w pamiętnych dniach wtali „Fahrra” na ulicach Wiednia.

— Przyjdzie dzień, kiedy wszystkie snów wróci do starego porządku.

Oto marzenie Austriaków.

Nad Wiedniem porują wieże katedry św. Szczepana. Na wyszarz powlewała wielometrowej długości flaga ze swastyką.

— „Wir wurden betrogen!” — zostaliśmy oszukani. Oto myśl, kotająca się w myślach wszystkich, którzy w pamiętnych dniach wtali „Fahrra” na ulicach Wiednia.

— Przyjdzie dzień, kiedy wszystkie snów wróci do starego porządku.

Oto marzenie Austriaków.

Nad Wiedniem porują wieże katedry św. Szczepana. Na wyszarz powlewała wielometrowej długości flaga ze swastyką.

ECHA ZE STOLICY

Zycie Warszawy w kilku wierszach

Mimo zmniejszonego budżetu w roku bieżącym na budowę ulic w Warszawie, rozpoczęto już układanie nowej nawierzchni betonowej w Al. Waszyngtona, łączącej most Poniatowskiego z dzielnicą Grochowska, a mającej dotyczyć nawierzchni z kostki nieregularnej. Przy alei układane są już torzy tramwajowe oraz wykończony kolektor, kanalizacyjny. W ten sposób ulica uzyska nową wspaniałą arterię wylotową.

Panująca w roku bieżącym upaty powoła duża większa frekwencja dzieci w basenie kąpielowym Polskiego Tow. Higienicznego w Ogrodzie Saskim. Od końca maja wykapało się dotąd 16 600 dzieci. Basen nie może przyjąć wszystkich zgłaszających się, która jest dwukrotnie większa od pojemności basenu. Wskazuje to na konieczność zbudowania innych tego rodzaju otwartych basenów kąpielowych dla dzieci przedmieść Woli, Mokotowa itd.

Ważnym wydarzeniem dla Żoliborza było otwarcie nowej arterii, stanowiącej przedłużenie ul. Bonifratskiej do Pl. Krasieńskich i Miodowej. Nowo utworzona ulica ma 28 m szerokości, z czego 18 m przypada na jezdnię, reszta na chodniki. Szerokość ta zabezpiecza dostatecznie dobrą komunikację czterech dzielnic północnych, aż do ul. Miodowej. Zdaniem Stow. Żoliborz, w celu należytego wyznaczenia tej arterii, należy jeszcze usunąć dwa zwrócenia trasy przez zburzenie dwóch domów. Również to należyce zagadnienie komunikacji z Pl. Krasieńskich w kierunku południowym. Nowa arteria nie rozwiązuje jednak komunikacji dalej na południe, gdyż ani ul. Miodowa z szerokością do 18 m, ani też ul. Długa ze zwróceniem do 8 m nie zabezpieczają dobrej komunikacji. Przebiecie to nie stwarza również połączenia bezpośredniego z Pl. Bankowym i ul. Marszałkowską, ani też dalej w kierunku południowo-zachodnim. Dlatego też nadal jest niezbędna nowa arteria, zaczynająca się od końca wiaduktu do początku ul. Marszałkowskiej.

Wydział Techniczny Zarządu Miejskiego przystąpił do budowy walu Potockiego na razie na odcinku między Cytadela i ul. Krasieńskich. Dotychczasowy wał nie leżał na linii regulacyjnej Wisły, nowo utworzony zaś usypany będzie zgodnie z zatwierdzonym planem, przez co zyska się znaczny teren chroniony przed ewentualnymi wylewami rzek. Rozpoczęte roboty wykonuje miasto ze specjalnych kredytów Funduszu Pracy. Zatrudnionych jest w tej chwili 200 robotników, którzy czerpią ziemię dla sypiania nowego walu z terenów koło Cytadeli, gdzie powstanie w przyszłości stadion sportowy.

POD OBUCEM TERORU Polacy w Prusach Wschodnich i ich doła Z codziennej litanii wysiedlań i nieludzkiego gnęбления

(Z. A. P.). „Gazeta Olsztyńska” (z 23.VII.) donosi:

„Władze niemieckie dostarczyły w tych dniach dekretów wydalających dalszych 3 rodaków naszych zamieszkałych w Prusach Wschodnich.”

Wydaleni zostali w terminie 8-dniowym:

- 1) Paweł Jasiek, kierownik P. K. Towarzystwa Szkolnego z Olsztyna,
- Oton Szarnowski, prezes Towarzystwa Młodzieży Polskiej w Skajbotach,
- 3) Bernard Barabasz, gospodarz z Skajbot.

Kierownik Paweł Jasiek jest ojcem 3 dzieci. Od szeregu lat nauczał w szkołach polskich na różnych terenach, ostatnio zajmował czołowe miejsce w pracy społecznej w dziedzinie szkolnictwa polskiego w Prusach Wschodnich.

Oton Szarnowski, jako najstarszy syn pracował na blisko 100-morgowym gospodarstwie swej rodziny przy pomocy 2 młodszycy braci. Matka jego jest wdową, a on jako najstarszy syn utrzymuje rodzinę, która obecnie pozbawiona jest żywiciela.

Bernard Barabasz jest właścicielem zagrody dziedzicznej (Erbhof). Wojnę odbył na froncie i obecnie jest 30 procent niezdolny do pracy. Jest żonaty i ma 7 dzieci. Barabasz jest mężem zafarbia odzianki Związku Polaków w Niemczech w Skajbotach, a jako dobry Polak posyła dzieci swoje do szkoły polskiej.

Krańcówki. LATAJĄCE ZELAZKO. Sąsiedzka przysługa.

Różni ludzie rozmaicie się bawią. Człowiek starszy, z brzuszkami, uważa za najlepszą zabawę uczciwie i obficie zastawiony stół. Następnego dnia starszy pan nie idzie do pracy, jest bowiem chory i postępuje cicho, z mokrym kompresem na obolałej głowie. Najciekawsze jest to, że po zabawie, w której gołowi ma najmniej do czynienia, zawsze boli właśnie — głowa. Po kilku dniach może się wprawdzie objawić ból innych członków ciała, ale to już jest inna historia, jak powiada Kipling.

Młodzież miętka bawi się w gruncie rzeczy podobnie, jak i stary panowie, z tą tylko różnicą, że uprawiają inne gry, bardziej celowe, zdrowe i racjonalne. Ale co? Młodzież posiada większe możliwości aniżeli stary panowie, zażadne spoglądają na młodych, mocnych ludzi.

Zabawa w miętce zgromadza zazwyczaj pewną ilość panów, wydekolowanych od głowy po kolana, panów w ciastkach, piekących lakierkach, wino, ciastka, koniaki itp. Panie i panowie flirtują, plotkują, grają w brydża, umawiają się na następny dzień, w czasie zabawy bowiem czynione są dopiero wstępne przygotowania, które realizuje się dopiero w przyszłości.

Natomiastr zgoda inny charakter posiada zabawa na wal. Panie przychodzą w chusteczkach na głowie, ściśle zapięte pod szyję, panowie w butach z cholewami i bez sztywnej kieszki oraz koinierzyków, czego im szczerze żałują.

Zamiast wina piją piwo, zamiast koniak — wódkę, tańczą i czekają pierwszej lepszej okazji, by „nożytkami” lub pięściami czy kijem rozwalić lub łowiarzowi zabawy, za to, że usiłował odbić tancerkę. Zabawa wiejska, w której nie byłoby co najmniej

W mieszkaniu Polki, Marii Grzywaczewskiej z Jondorfu niezłazni sprawcy wybiłi ostatnio 6 szyb. Poszczególne napady odbyły się w nocy: na 1 lipca (wybito 2 szyby), na 11 lipca (1 szybę), na 13 lipca (2 szyby) i na 17 lipca (1 szybę). Pani Grzywaczewska jest wdową i liczy już 70 lat.

W nocy z 14 na 15 lipca niezłazni sprawcy wybiłi po raz drugi szyby w mieszkaniu Marii Hanowskiej. Ogółem wybito 4 szyby. P. Hanowska jest staruszką, liczącą 85 lat.

W sypialni mieszkańca członka Związku Polaków Michała Maczugi w Jondorfie wybito 1 szybę w nocy z 5 na 6 lipca b. r.

Dnia 8 maja br. wybito w sypialni mieszkańca wydalonego obecnie kierownika Towarzystwa Szkolnego Pawła Jaska kilka szyb. Podczas napadu w sypialni znajdowała się żona p. Jaska z trójkiem dzieci w wieku 5, 4 i 1 pół roku.

Na skargę p. Jaska, skierowaną do prokuratora sądu krajowego w Olsztynie, nadeszła odpowiedź, według której sprawa została umorzona, gdyż dochodzenia nie dały żadnego wyniku.

Członek Zw. Polaków — Wacenty Maczuga, ojciec trójga dzieci, otrzymywał od października 1938 r. zapomogę dla wie

rodziny w wysokości 10,— RM miesięcznie. Pan M. posyła swą najstarszą córkę do miejscowej szkoły polskiej.

Dnia 27 maja br. otrzymał on zawiadomienie Urzędu Skarbowego z Olsztyna, iż wypłata miesięczna i zapomoga dla wiełodziny została wstrzymana, ponieważ — jak gior uzasadnienie odmowy — „nie istnieją warunki, którym by patent w chwili obecnej odpowiadał”.

Rodzina Maczugów nie posiada jakiegokolwiek majątku, a ojciec utrzymuje rodzinę z pracy ciesielskiej.

Przed domostwem rodziny Krucków w Wartenborku, przynajmniej się otwarcie do polskości, gromadzą się od dłuższego czasu dzieci sąsiadów, wykrzykując: „Eins, zwei, drei, — Pöllacker!” i odgrając się dziećmi rodziny Krucków. Na wezwanie matki, by zostawiała dzieci w spokoju, niemiecka młodzież dala odpowiadzić: „Nam wolno haasować, bo wy jesteście Polakami”.

Wydalony w drugiej połowie maja z powiatu kwidzińskiego rolnik Franciszek Domański otrzymał zawiadomienie prezidenta rejencji, według którego odrzuca się, jako nieuzasadniony, wniesiony przeciwko wydaleniui sprzeciw.

Franciszek Domański przeżył wojnę światową na froncie. Od r. 1912 gospodaruje na 128-morgowym gospodarstwie. Rodzina jego (4 dzieci) pozbawiona została żywiciela.

W parafii szafaruckiej zlikwidowane zostały zarządzeniem miejscowego proboszcza ks. Goryńskiego pielgrzymki, urządzone co roku z okolicy do Szabruka. W czasie pielgrzymki śpiewano wyłącznie i

tylko pieśni polskie, co było zawsze solą w oku proboszcza i co stało się ostatecznie przyczyną zlikwidowania pielgrzymek.

TAKSA DLA KOMORNİKOW ZADORĘCZANIE WIEZWAN.

W związku z licznymi zatargami na 80 opłat, pobieranych przez komornikow za doręczenie wezwań, wydał minister spraw. okólnik, określając, jakie opłaty wolno jest pobierać komornikom za doręczenie pism. Komornik ma prawo pobierania tylko opłaty 35 gr. za doręczenie wezwania z odpowiednim poświadczeniem.

LOSOWANIE KNIAZECZEK PREMIOWYCH P.K.O. SERIA VI GRUPY A.

Dnia 21 lipca 1939 r. odbyło się w P.K.O. pierwsze publiczne losowanie kuponów oszczędnościowych serii „I grupy A.” W promieniu brzo - dzieł kuponów, na które umieszczono wartyści wkładki na obrotach kwotał w terminie do dnia 30 czerwca 1939 r.

Premia z. 250 — padła na nr. 2886
Premia z. 100 — padła na nr. nr.: 299 1506 2971

Premia z. 50 — padła na nr. nr.: 570 1570 1654 1777 1-95 3085 3128 3191 3228 3387 3514 3584 3706 3770 3827 3501 3641 3685 3728 3829 4190 4858 4168 4356 4693 4833 5093

Ogółem padła 21 premii na sumę z. 1.900 —

U wlotow-warych premiarek właściciele kuponów są powiadomieni listownie
Należy pamiętać, że zasady udziałów oszczędnościowych przewidzianych w art. VI-7 jest warotm budy premii w miarę warotwania wkładów na bieżące, przy czym przez wylosowanie premii są systematycznie może kuponów na swą swą wartość i bony udział w następnym losowaniu pod warunkiem regularnego wpłacania dalszych wkładów.

SONOTA, 29 LIPCA. Warszawa i (Rasyn) I inne Rczgownie Polskie.

- 6.30 Pielę poranna
- 6.35 Gimnazya
- 6.50 Muzyka i płyt
- 7.00 Dziennik poranny
- 7.15 Muzyka i płyt
- 8.15 Z mikrofonem przez Polskę: Deteriater - Kolonia Ieroborogów — a Poznania
- 8.30—11.37 Przerwa
- 11.37 Sygnal czasu i hejnal z Krakowa
- 12.03 Audycja południowa
- 12.30—14.45 Przerwa (program lokalny)
- 14.45 U Dorckli w ogólnym — (Audycja dla dzieci w Katowiu)
- 15.15 Muzyka popularna w wykonaniu orkiestry Ręgołoni Katowickiej
- 15.45 Wiadomości gospodarsze
- 16.00 Dziennik popołudniowy
- 16.10 Pogadanka aktualna
- 16.30 Chór Opory „La Scala” w Medicanie (pl)
- 16.45 Rozmowa z obcym — w Leono
- 17.00 Muzyka taneczna i płyt
- 18.00 Opowiad o Schubertu — audycja z Poznania
- 19.00 Bada, klechda, legendy — „Ze słotyżnacji bo-jejeje”
- 19.30 Chwila Biura Studów
- 19.30 „Przy wieszczy” — wykona zespół salonowy W. Tychowickiego i in.
- 20.15 Przerwa
- 20.25 Audycja dla wal
- 20.40 Audycja informacyjna, Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe oraz Nasz program na jutro
- 21.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu malej orkiestry P. R. i in. — (Gdynia przez Toruń) W przerwie o g. 21.30 „Walter S-out” — portret literacki
- 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny
- 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim
- 23.15 Wiadomości z Polski w języku angielskim
- 23.30—23.35 Muzyka taneczna

RADIO-KĄCIK

PIATEK, 29 LIPCA.
Warszawa i (Rasyn)
I inne Rczgownie Polskie.

- 6.35 Pielę poranna
- 6.35 Gimnazya
- 6.50 Muzyka i płyt
- 7.00 Dziennik poranny
- 7.15 Muzyka i płyt
- 7.15 Muzyka popularna w wykonaniu orkiestry Ręgołoni Katowickiej
- 7.45 Rozmowa z obcym — w Leono
- 7.45 Kłopoty i rady. „Niedorożno e obaby” — dialog
- 8.30—11.37 Przerwa
- 11.37 Sygnal czasu i hejnal z Krakowa
- 12.03 Audycja południowa
- 12.30—14.45 Przerwa (program lokalny)
- 14.45 „Przerwana wakacje” — powieść mowa na dla młodzieży (z Krakowa)
- 15.00 Muzyka popularna w wykonaniu orkiestry Ręgołoni Katowickiej
- 15.45 Wiadomości gospodarsze
- 16.00 Dziennik popołudniowy
- 16.10 Pogadanka aktualna
- 16.30 Chór Opory „La Scala” w Medicanie (pl)
- 16.45 Rozmowa z obcym — w Leono
- 17.00 Muzyka taneczna i płyt
- 18.00 Opowiad o Schubertu — audycja z Poznania
- 19.00 Bada, klechda, legendy — „Ze słotyżnacji bo-jejeje”
- 19.30 Chwila Biura Studów
- 19.30 „Przy wieszczy” — wykona zespół salonowy W. Tychowickiego i in.
- 20.15 Przerwa
- 20.25 Audycja dla wal
- 20.40 Audycja informacyjna, Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorologiczne, Wiadomości sportowe oraz Nasz program na jutro
- 21.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu malej orkiestry P. R. i in. — (Gdynia przez Toruń) W przerwie o g. 21.30 „Walter S-out” — portret literacki
- 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny
- 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim
- 23.15 Wiadomości z Polski w języku angielskim
- 23.30—23.35 Program Warszawy II

KRAWIEC.

Szumli Libenblum pożyczyl od swego sąsiada - krawca Jakuba Kugenbodena żelazne zelazko. Kugenboden zelazko pożyczyl, zastrzegając, że tylko na kilkanaście minut, gdyż jest mu ono potrzebne. Gdy po upływie pół godziny sąsiad żelazka ciągle jeszcze nie zwracał, krawiec udał się do niego osobście i z wymówkami. W odpowiedzi zdenerwowany Szumlek złapał żelazko i cisnął nim w stronę krawca.

Wprawdzie nie trafił, niemniej jednak za piętne chęci skazany został przez Sął Grodzki na 80 złotych grzywny lub sześć dni aresztu.

Jerzy Krzeki.

J. DALNY. DETEKTYW.

— Nic się nie da dla pana zrobić — oświadczył agent teatralny bezrobotnemu aktorowi Johnowi Lammerowi. — Wskutek kryzysu oibrzymia ilość aktorów jest bez pracy. Niech pan obrterze sobie jakąś specjalność, bowiem obecnie są poszukiwani wyłącznie huczczalści. Niech pan się na tym zastanowi...

Przygnębiony aktor opuścił biuro agenta i wstąpił do pobliskiej podrzanej restauracji i pił jedno whisky za drugą. Było jeszcze wczesnie, lokal był prawie pusty. Poza Lammerem znajdował się tam tylko jeden jegomość w jaanym płaszczu, ciemnym kapeluszu filcowym. Wskutek swego długiego huczczawatego nosa przykuł on uwagę Lammera.

Aktor obrgrzął się w czytanle gazety, jednak nie widział. Jegomość w jaanym płaszczu zwrócił się z mięscia i krzyknął: — Halo, Maty!

v. d zwi zamknęły się, a mężczyzna w jaanym płaszczu padł martwy na podłogę. Lammers z wielkimiż przerażeniamit nie mógł się poruszacz. Pierwszy odszykal przytomność umysłu restaurator i zaalarmował policję.

Policja ustaliła, że zabitby był młodnikiem toru wyścigowego i robił tam niezbyt cyszte interesy. Władze przypuszczaly, że zabójca strzelił do niego, ponieważ chciał się pozbiedz niewygodnego konkurenta.

Strażnik ten wypadek wywarł na Lammerze wielkie wrażenie. Czynnł sobie wyrzuty, że pozwolił zbiec zabójcy. Powiniął być przynajmniej wybieł za nim na ulicy i zwrócić na niego uwagę przechodniów. Myśl ta tak go przyciskała, że postanowił udać się na pole wyścigowe i na własną rękę weszcząc poszukiwani za mordercą. W ten spacerował o najtarszych mieszczca i w końcu nalknął się na grupkę mężczyzn rozmawiających azeptem jakiaś głośno. Wnetrny mówil aktorow, że ci ci on dabrze ubrani mężczyźni o huczczach chrodzary mają jakis wiążezek i interesużą go sprawa i szcagł ich obrgrawować. Obrgrędził

wilką razy około nich, chcąc uchwycić u rywki rozmowy.

Zabity wymienil przezwisko „Maty”. może użył go onł w rozmowie. Może też „Matym” był przywódcą bandy, wysoki ciemnowłosy mężczyzna, który traktował pozostałych z gory — pomyslał Lammer.

Aktor szedł teraz coraz ciszej na wyścigi.

Ody pewnego dnia opuścił pole wyścigowe i czekał na autobus, szedł do niego wysoki mężczyzna i oświadczył:

— Nie wiem dlaczego pan na szpiegu je, ale radzę zaniechać tej zabawy.

— Nie rozumiem pana — odparł Lammer. — Pan nie rozumie? Niedawno ukatrupiłem jednego detektywa, powtarzam niech pan na nie szpieguje, ponieważ...

— Proszę mnie znowwieć w spokoju. Zresztą nie biję się pańskich gróbów.

Był zbyt słaby, i by waczcząc z nim był kę, a wstyd mu było wywaczć pomocy, już go dość upokorowało, że kilku przechodniów było świadkami jego niesławnej porażki.

Teraz Lammer był już przekonany, że instykt go nie zawiodł, że jest na właściwym tropie i postanowił za wszelką cenę zlikwidować bandę.

Pewnego dnia znow ujrzał na polu obrerwowanych przez siebie mężczyzn. Byli z czegoś załowieni, widocznie znaleźli jakąś nową ofarz. Stali blisko barier i przyglądali się rozpoczętemu wyścigowi. Nikt ich nie obserwowal, ponieważ uwaga wszystkich była zwrócona na bieg.

Nagle z tłumiu odwrócił się dzławna prztać. Pomimo gorącego dnia nosła ona jaanym płaszczu, miała ciemny kapeluszek tak głośno nasunięty na czoło, że był widoczny tylko duży, haczykowaty nos. Posiadła szlidyła się do bandy i szedł:

— Halo, Maty!

Ceteri mężczyźni odwrócić się i zamarli z przerażenia.

Pierwszy odzyskał przytomność umysłu i obrzajm. Wyciągnął rewolwer i strzelił do zjawn. Trafił w kapelusza, który spadł na ziemię. Trafił nie dala się zbiedz i tropu i zblidyła się do niego, jak gdyby była nie-tykalna.

Obrzajm szcagł uciekać. Ale już było za późno. Dwaj detektywi którzy znajdowali się w pobliżu i obserwowali ze zdumieniem tę scenę, ujęli go.

Na policji zairzymany przyznał się, że był tym „Matym”, który dokonał zabójstwa w restauracji. John Lammer stał się zaś bohaterem dnia. On to upodobił się do zabitego i dzięki temu szermaskował zbrodniarza. Całemu szczerko się rozowodziło o jego niezwyklych szcuce maskowania się. I w ten sposób Lammer zmirrował na lazi specjalność, którą polcił mu obrad agent teatralny. Trał niezamowite role tryminalne, w których nigdy nie mógł mu dorównać. Zrobił wielką karierę, a w jego garderobie wisiały niezamowite, jaany płaszcz podziurawiony kapelusze i haczykowaty diagał nos z wosku.